

MOMENTE SEMNIFICATIVE DIN ISTORIA PRESEI CĂLĂRĂȘENE

Aurel DAVID

În luna martie 1875, în fosta localitate Styrbeu, apărea prima gazetă din zonă intitulată „Ialomița”. De atunci și pînă astăzi au văzut lumina tiparului, în perimetrul județului Călărași, 112 periodice, fără a mai socoti „Tribuna Ialomiței” și „Steagul roșu”, organe de presă care au acoperit lungi perioade și întinse zone ale sud-estului patriei. Multe din foile scoase în cei aproape 107 ani de gazetărie călărășeană au fost publicații efemere, unele cu 1—2 apariții, fiind destinate diferitelor categorii de cititori. Erau periodice economice, juridice, științifice, literare, politice. Au fost ani precum 1885—1887, 1917—1918, 1959—1967 cînd în actualul teritoriu al județului Călărași nu s-a tipărit nici o gazetă. Dar au existat și „ani plini”, precum 1935, cînd în Călărași s-au scos „Liga poporului”, „Pămîntul”, „Ialomița noastră”, „Curierul”, „Dreptul țaranului”, „Meșteșugarul”, „Cuvînt către IOVR”, „Viață nouă”, „Pensionarul”, „Sirena”, „Conversiunea”, „Năzuința”, „Biruința Ialomiței”, „Tineretul”, „Ștafeta” ș.a. În total, 18 gazete.

Semnificativ ni se pare faptul că presa călărășeană a „punctat” prin articole ori campanii de presă susținute momentele deosebite din istoria țării noastre. Întîlnim informații despre războiul de independență din 1877—1878, despre răscoala din 1907, despre primul război mondial, despre situația țărănimii, meșteșugarilor în anii interbelici ca și despre viața spirituală a localităților din zonă. „Răvașul nostru” publica în nr. 1 din 15 iulie 1906 un articol din care spicuim: „Muncește plugarul din greu, de cînd vede lumina zilei și pînă închide ochii și bunul muncii sale nu-l poate bucura; prețul caznei și al sudoarei din veri cu arșiță, din primăveri ploioase, din zile cu chin și cu trudă e sărăcia; toată munca lui alunecă, ca într-o groapă fără fund, în punga boierului (. . .)”.

Convulsiile crizei din 1929—1933 au fost reflectate sub diferite aspecte în periodicele vremii. „Pămîntul” din 20 octombrie 1932 scria în articolul „Desființați specula, domnilor edili”: „Articolele alimentare urcă pe fiecare zi, unele din ele dublîndu-se la preț. Pîinea a crescut, față de prețurile anului trecut, cu aproape sută la sută. Și asta se întîmplă în vreme ce leafa slușbașului, pensia celor care au muncit o viață întregă la stat, cîștigul

muncitorului sau onorariul liberului profesionist se reduce la ultima expresie". Aceeași publicație scria în numărul următor : „De ce pentru asigurarea cuponului extern se aruncă în mizerie mii de familii, care nu au nici o vină în situația de azi a tezaurului public? De ce funcționarii să plătească cu existența lor dezmățul introdus în treburile publice de partidul D-lui Maniu? Iată întrebări ce vor plesni obrazul gros al celor care au luat în arendă, ca pe vremea fanarioșilor, biata țară”.

Presa călărășeană a consemnat, la vremea potrivită, pericolul pe care îl reprezenta instalarea la cîrma Germaniei a lui Hitler, în ianuarie 1933. „Aurora ialomițeană” avea să scrie despre agentura din România a fascismului, Garda de Fier. Citim într-un articol publicat în numărul din 15 iunie 1933 : „Ni se vestește din județ despre o zvăpăiată activitate a formațiunii dictatoriale numită Garda de Fier (. . .) cred (ei) numai în puterea ciomagului, iar pentru popor, pentru națiunea însăși care ține țara pe umerii ei de ani și o îngrășe cu sudoarea și sîngele ei, nu-i doresc decît niște stăpîni absoluți, în afară de lege și anume pe gardiștii de fier, niște copilandri sau niște oameni vîrstnici ajunși în mintea copiilor, îmbrăcați ca niște paiețe cu cămăși verzi, cu pistoale la brîu, cu cravate negre și cu alte bazonii . . . Sistemul este nemțesc și acolo se cheamă hitlerism, dar acesta este hulit astăzi de întreaga lume civilizată ca fiind primejdia cea mai mare pentru pacea lumii. Hitleriștii vor războiul mondial. Cine și-a pierdut o doagă se face sigur hitlerist și în România”. Pe aceeași pagină a gazetei era publicată o poezie din care spicuim cîteva versuri : „Să ne mai spu Auroro, iubită surioară / Ce cată Hitler ăla, în biata noastră țară / Ce e cu Hitler ăsta, nu cumva e nebun / Ce cată el, nemțoiu, la noi printre români?”

În ziua de 12 februarie 1945 și-a început activitatea, la Călărași, în tipografia Minerva, primul periodic comunist din zonă, săptămînalul de orientare și luptă democratică „Ialomița liberă”, devenit, mai apoi, organ al Comitetului județean (regional) Ialomița al P.C.R.

Cităm din „Cuvîntul înainte”, publicat în primul număr : „Organ de informație cinstită și de orientare democratică hotărîită, ziarul nostru va căuta, în primul rînd, să risipească neștiința și confuzia ce domnește acum în județul nostru asupra mersului evenimentelor și va desluși drumul de urmărit pe linia progresului social”.

„Ialomița liberă” va lupta :

Contra rămășițelor legionare și fasciste, sub orice formă ar fi camuflate;

Contra exploatării și marilor speculații ce măresc mizeria poporului;

Pentru susținerea efortului în război alături de Națiunile Unite pînă la completa înfrîngere a hitlerismului;

Pentru strîngerea legăturilor de prietenie cu Uniunea Sovietelor și cu celelalte națiuni democratice;

Pentru unirea tuturor forțelor democratice;

Pentru înfăptuirea imediată a marilor reforme sociale înscrise în programul de guvernare al Frontului Național Democratic;

Pentru un guvern al Frontului Național Democratic;

Publicația a apărut pînă în iunie 1952, locul ei fiind luat de gazeta „Zori noi”, organ al Comitetului raional P.M.B. și al Sfatului popular raional Călărași, care și-a încetat apariția în 31 decembrie 1958.

Din 23 martie 1981, la Călărași a început să apară gazeta „Vremuri noi”, organ al Comitetului județean Călărași al P.C.R. și al Consiliului popular județean. În scurta perioadă de cînd ființează, publicația a reușit să adune în jurul ei colaboratori și corespondenți de prestigiu din toate ramurile de activitate, fiind un util instrument de lucru, de legătură cu masele largi de oameni ai muncii al Comitetului județean de partid și al Consiliului popular județean.

De altfel, în articolul „La început de drum”, publicat în primul număr al său, gazeta își propunea să devină „cronică vie a zilelor noastre, a marilor înfăptuiri pe care le durăm,

de a participa, prin forța cuvîntului scris, la mobilizarea entuziastă a tuturor lucrătorilor de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, a comunismului pe acest minunat pămînt al țării”.

Gazetarii de la „Vremuri noi”, îndrumați și sprijiniți permanent de secretariat, de biroul Comitetului județean de partid s-au străduit să răspundă cu promptitudine sarcinilor care le-au stat în față. Ei și-au adus contribuția nu numai la editarea gazetei propriuzise, ci și la zeci de ediții speciale și foi volante.

Ca ziaristi comuniști, ca oameni care au datoriat să slujească cu condeiele mărețelor idealuri înscrise în programul partidului, gazetarii de la „Vremuri noi” se străduiesc să răspundă prin faptă, mereu la datorie, cu permanentă prosepțime și cu promptitudinea care îi stă bine unui ziarist, tuturor comandamentelor pe care editorii — Comitetul județean de partid și Comitetul executiv al Consiliului popular județean — le au de îndeplinit.